

Mark- och miljödomstolen

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Remiss av promemorian Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi (dnr KN2025/00895)

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, kan i huvudsak tillstyrka de föreslagna författningsändringarna i promemorian.

Domstolen lämnar yttrandet utan att beakta de samlade effekter av andra författningsförslag som har remitterats till domstolen; däribland SOU 2024:98 ”En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess”. Domstolen vill emellertid uppmärksamma risken för att eftersträlvade effekter av förslagen i den förevarande promemorian kan motverkas av likartade förändringar i processregler för övrig tillståndsprövning. Kort sagt; all tillståndsprövning kan inte rimligen prioriteras utan att något får stå tillbaka.

Domstolen lämnar följande kommentarer gällande detaljer i författningsförslagen:

Inledningsvis vill domstolen påtala att tidpunkten för när den tidsfrist som gäller för att avgöra ärenden startar (jfr 21 – 21 a §§ i förslag till förordning om ändring i förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) kan variera mellan olika prövningsmyndigheter. Genom kungörelse av ansökan ges enskilda möjligheter att föra fram sin uppfattning om miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) avgränsning och innehåll. Inte sällan uppdagas omfattande kompletteringsbehov genom synpunkter som har inkommit efter kungörelse. På samma sätt kan samrådsmyndigheterna i detta skede i prövningsprocessen påpeka brister i MKB som, trots anvisningar i samband med förutvarande samråd, kräver kompletteringar. Detta problem har hittills, i mer komplicerade fall, hanterats genom ”kompletteringsrundor” innan ansökan med MKB har kungjorts. Meningen med det har varit att se till att ansökan med MKB är så komplett som möjligt inför kungörelse, i syfte att göra det lättare för allmänheten att ta ställning till ansökan och MKB:n. Något lagstöd för ett sådant förfarande finns emellertid inte.

Det finns därför anledning att närmare överväga behovet av att ta fram tydliga kriterier avseende avgränsning av ansökan och MKB, dess kvalitet samt för hur samråd ska ha genomförts för att information ska kunna skickas till sökanden (enligt föreslagna 21 c §).

7 kap. 29 § miljöbalken

I förslagstexten tycks punkten 1 i paragrafens första stycke ha fallit bort. Domstolen utgår från att det är fråga om ett tryckfel.

4 § Förslag till förordning om ärenden som gäller verksamheter och åtgärder för förnybar energi

I uppräkningsavsnittet av ärenden som avses i förordningen tycks ansökan om dispens enligt 14 § artskyddsförordningen (2007:845) saknas, trots att det föreslås ändringar av artskyddsförordningen.

21 och 21 a §§ Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Av bestämmelsen bör det tydligare framgå vad som gäller för anläggningar helt omgivna av inlandsvatten (t.ex. vindkraftverk anlagda i insjöar). Samma förtydliganden är önskvärda i övriga föreslagna bestämmelser med tidsfrister.

4 b § förslag till förordning om ändring i artskyddsförordningen (2007:845)

Bestämmelsens ordalydelse ("...nödvändiga åtgärder för att förhindra...") korresponderar inte helt med redovisningen av skälen för bedömningen (s. 146), i vilken det anges att en förutsättning för att dödande eller störande inte är avsiktlig ska vara att nödvändiga skyddsåtgärder vidtas. Av motiveringen framgår att "nödvändiga skyddsåtgärder är sådana åtgärder som medför att inga betydande negativa följder uppstår för de berörda arternas populationer".

Den föreslagna lydelsen tycks innebära att det är tillräckligt med att åtgärd har vidtagits i syfte att förhindra en betydande negativ påverkan, medan texten i promemorian snarare ger uttryck för att åtgärderna faktiskt måste ge konkreta resultat i detta hänseende så att direktivets syfte (gynnsam bevarandestatus) kan nås (jfr också ändringsdirektivets artikel 16 b 2). Såvitt domstolen kan se ger inte direktivet heller det utrymme för skada som ryms inom uttrycket "betydande negativa följder".

14 b § förslag till förordning om ändring i miljöbedömningsförordningen (2017:966)

Av underlaget som ska ges in enligt förslaget punkt 1 b bör framgå att kartor som visar skyddade områden enligt 7 kap. 28 § miljöbalken ska omfatta alla områden som kan komma att påverkas på ett betydande sätt av åtgärden. Bestämmelsen bör utformas så att den bättre sammankopplar till tillståndsplikten enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. En avgränsning enligt förslaget riskerar att förbise Natura 2000-områden bortom en verksamhets närområde,

men som trots avståndet kan komma att påverka det skyddade området på ett sätt som aktualiserar tillståndsprövning enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Detta yttrande har beslutats av rådmannen Sebastian Hallman (referent), och tekniska rådet Joen Morales.

Digitalt signerad av rådmannen Sebastian Hallman.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med SignPorts valideringstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

** Värden markerade med en asterisk har validerats mot beviset från den legitimeringstjänst som användes för underskriften.*